

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

לפני כבוד השופטת רות רונן

המבקשת:

3. קרן טולפ קפיטל ש.מ.
ע"י ב"כ עוה"ד נאור וגרופיין

נגד

המשיבים:

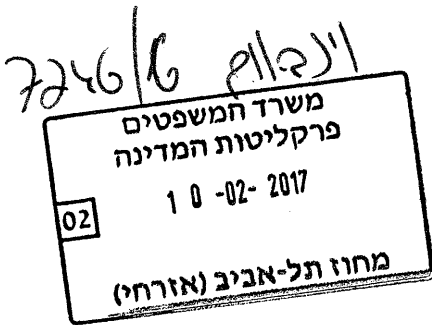
1. איילון אחזקות בע"מ
2. איילון חברה לביטוח בע"מ
- משיבות 1-2 ע"י ב"כ עוה"ד בן חיים ואבניאלי
3. לוי רחמני
4. אשור סוכנויות לבטוח כללי ותעשיתי בע"מ
5. "עיתים" סוכנויות לביטוח (1991) בע"מ
6. ליר סוכנות לביטוח בע"מ
7. ל.ר.י. נכסים בע"מ
8. נגה רחמני
9. נחמה רחמני סברון
- משיבות 3-7 - ע"י ב"כ עוה"ד טיכו ואלמוזלינו- רייס
10. יעקב דרזי
11. דינה האן
12. שלמה גרופמן
13. מירון איזקסון
14. מיכאל קינג
15. אירית שטרן
16. אברהם יצחק פינקלשטיין
17. בטי בלושינסקי
18. יעקב רז
19. אסתר דלל
20. משה אפרת שטאובר
21. משה טיומקין
22. אהרון מרקוביץ
23. אברהם קנובל
- משיבים 8-23 ע"י ב"כ עו"ד סורק

פסק דין

1
2
3
4

1. בקשה לאישור הסדר פשרה במסגרת בקשה לאישור תביעה נגזרת.

בקשת האישור

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

- 1 המבקשת טענה במסגרת בקשת האישור כי המשיבה 1 (להלן: "החברה") – שהיא
2 חברה בת פרטית בבעלות מלאה של המשיבה 2 (להלן: "איילון ביטוח"), נוהגת לשלם
3 מדי שנה עמלות ביטוח לסוכנויות ביטוח שבבעלות בעל השליטה – המשיב 8 (להלן:
4 "בעל השליטה"), עבור עסקאות ביטוח שנעשות לכאורה בתיווך של חברות פרטיות
5 בשליטת בעל השליטה. בנוסף החברה שילמה גם דמי שכירות לחברה שבשליטת בעל
6 השליטה עבור שכירות של חניון וקומת כניסה בנכס ברי"ג.
7
- 8 המבקשת טענה כי עסקאות אלה הן עסקאות בין בעל השליטה לבין חברות בבעלותו,
9 ובעל השליטה הוא הנהנה היחיד מהן. לכן הן חייבו העסקאות כתנאי לתוקפן -
10 קבלת אישור של הגורמים הרלוונטיים בהליך שנקבע בחוק החברות, אישור שלא
11 התקבל.
12
- 13 המבקשת התייחסה בבקשה לדוח של "ועדת תביעות בלתי תלויה" שהחברה מינתה.
14 לגישה, דוח הבדיקה מעלה תמונת מצב חמורה עוד יותר, שכן המידע בדוח אינו
15 תואם את המידע שפורסם על ידי החברה לאורך השנים בדוחות הכספיים שלה. עוד
16 צוין כי החברה אכן החליטה להביא חלק מהעסקאות נושא בקשת האישור לאישור
17 חברי הדירקטוריון של החברה. אולם האישורים ניתנו ללא בחינה מעמיקה של
18 מהותן, ועל כל פנים אין די בהם, שכן מדובר בעסקאות חריגות ביחס לתנאי כהונתו
19 והעסקתו של בעל השליטה בחברה – עסקאות שלגביהן אין די באישור הדירקטוריון.
20
- 21 המבקשת טענה כי העסקאות נושא הבקשה הן עסקאות חריגות ומהותיות, וכי הן
22 בוצעו תמורת עמלות שהיו בשיעור הגבוה מהמקובל בשוק, או על כל פנים ברף
23 הגבוה של המקובל. לטענתה, העסקאות נושא הבקשה אינן לטובת החברה, ואין
24 לגביהן תחולה לכלל שיקול הדעת העסקי.
25
- 26 הסעד העיקרי לו טענה המבקשת במסגרת בקשת האישור היה סעד הצהרתי לפיו בית
27 המשפט יורה על ביטול העסקאות שבוצעו עם חברות וסוכנויות שהן בבעלות בעל
28 השליטה בחברה. המבקשת עתרה גם לסעד חלופי, במסגרתו היא ביקשה להורות
29 למשיבים לפצות את החברה בסכום של 55 מיליון ₪ בגין הנזק שנטען שהם גרמו
30 לחברה במעשיהם ומחדליהם נושא בקשת האישור. לפי הטענה, הנזק מתבטא בפער
31 בין העמלות ששולמו לחברות ולסוכנויות שבבעלות בעל השליטה, לבין העמלות שהיו

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 38393-01-15 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

1 משולמות לו היו העסקאות מתבצעות בתנאי שוק. לגישתה של המבקשת, החברה
2 שילמה לחברות שבבעלות בעל השליטה עמלות בשיעור גבוה יותר מהנהוג בענף
3 הביטוח.

4

5

עמדת המשיבים

6 .6 המשיבים השיבו לבקשת האישור.

7 הם טענו כי יש לדחות אותה ממספר רב של טעמים. הם העלו טענות סף לפיהן עילות
8 התביעה נושא בקשת האישור התיישנו וכי הבקשה נגועה בשיהוי כבד. עוד נטען כי
9 המבקשת לא עמדה בחובת הדרישה המוקדמת ביחס למשיבות 4-7.

10

11 .7 לגופו של ענין טענו המשיבות כי העסקאות נושא בקשת האישור אינן עסקאות חריגות.

12 זאת משום שעסקאות אלה נעשו במהלך העסקים הרגיל; העמלות ששולמו בגינן אינן
13 חורגות משיעור העמלות הנהוג בשוק; והעסקאות אינן מהותיות.

14

15 עוד נטען כי החברה מינתה ועדת תביעות מיוחדת ובלתי תלויה, וזאת - ביום
16 11.6.2014, עוד בטרם הגשת הבקשה. הוועדה בחנה את כל העסקאות עם החברות
17 הפרטיות בבעלות בעל השליטה לתקופה של שבע שנים. היא קבעה כי לא נפל פגם
18 מהותי המחייב ביטול בכל הנוגע להליך אישור עסקאות איילון ביטוח עם המשיבות
19 4-7 ואם נפל פגם, אפשר לרפא אותו על ידי אישור בדיעבד – אישור שהוא רצוי
20 בנסיבות הענין. ועדת הבדיקה קבעה כי העסקאות היו לטובת החברה, והן בוצעו
21 במהלך העסקים הרגיל שלה, כי הן נעשו בתנאי שוק, וכי אף אחת מהן אינה עסקה
22 מהותית.

23

24 .8 לגישת המשיבים, העסקאות נושא הבקשה אושרו או אושרו על ידי המוסדות

25 המוסמכים בחברה ובאיילון ביטוח בהתאם להמלצת ועדת התביעות. לכן – כך נטען
26 – אין בסיס לעמדת המבקשת, הרוצה לכפות על החברה ועל איילון ביטוח לדרוש את
27 הסעד הדרקוני של ביטול עסקאות רק בשל פגם פרוצדוראלי בהליכי האישור, כאשר
28 שירותי התיווך והשכירות כבר ניתנו והסכמי הביטוח כבר נכרתו. לא ניתן בנסיבות
29 אלה לבטל את העסקאות, מה עוד שמדובר בעסקאות שנעשו לטובת החברה ובתנאי
30 שוק.

31

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

1 מעבר לכל אלה טענו המשיבים כי העסקאות נושא בקשת האישור היטיבו עם החברה
2 ועם איילון ביטוח, לרבות על ידי כך שהן הביאו לגידול בהיקף הפעילות של שתי
3 החברות. לגישת המשיבים לא קיים לכן נזק בר תביעה – בעוד שמנגד, ביטוח
4 העסקאות יזיק הן לחברה והן לאיילון ביטוח, ובכל מקרה – יש מקום להחיל בנסיבות
5 הענין את כלל שיקול הדעת העסקי.

6

7

הסכם הפשרה

8 9. לאחר שהסתיים הליך גילוי המסמכים, הצדדים באו בדברים ביניהם ביחס לאפשרות
9 להגיע להסכמות. הצדדים אכן הגיעו להסכמה שהם מבקשים שבית המשפט יאשר
10 אותה. בהתאם להסכם הפשרה שאישורו מבוקש, הוסכם כי בלא להודות בטענות
11 המבקשת, תשלם המשיבה 4 לפני משורת הדין סך כולל של 18 מיליון ₪. הסכם
12 הפשרה מתייחס אם כן לסעד החלופי שנתבע במסגרת התביעה (סעד הפיצוי ולא סעד
13 ההצהרה על בטלות העסקאות).

14

15 10. הצדדים ביקשו כי בית המשפט יאשר את הסכם הפשרה. לטענתם, הם פנו למומחה
16 שערך את חוות הדעת מטעם המבקשת לצורך הגשת בקשת האישור המקורית, רו"ח
17 יהלי שפי, וביקשו שהוא יחווה את דעתו ביחס לסכום הפשרה. רו"ח שפי קבע כי סכום
18 הפשרה משקלל בצורה טובה וראויה את כלל השיקולים והנימוקים, וממצה באופן
19 סביר והוגן את הנזק הכלכלי שנגרם לחברה ולאילון ביטוח.

20

21 11. לגישת הצדדים, על בית המשפט להביא בחשבון כי סכום הפשרה ישולם לחברה
22 מיידית, וכי מדובר בחלק משמעותי מהסעד החלופי שנתבע בבקשה – שעמד על סכום
23 של 55 מיליון ₪. הצדדים ביקשו להדגיש כי להסכם הפשרה יש משום כך יתרון על פני
24 ניהול הליך לפני בית המשפט, כאשר הסכם הפשרה חסך זמן שיפוטי יקר מבית
25 המשפט וחסך עלויות משפטיות משמעותיות מהצדדים.

26

27 עוד צוין כי יש לקחת בחשבון את חוות דעת שהוגשו מטעם המשיבים ביחס לסבירות
28 העמלות ששולמו לסוכנויות הביטוח בבעלות בעל השליטה, שהן – כך נקבע בחוות
29 הדעת הזו – תואמות את הסטנדרט המקובל בשוק הביטוח. כן יש להביא בחשבון את
30 טענת המשיבים לפיה העסקאות אינן עסקאות חריגות הטעונות אישור משולש.
31 הצדדים ביקשו שבית המשפט יביא בחשבון גם את העובדה שהפעילות העסקית נושא

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

1 הבקשה הגדילה את פעילותן העסקית של החברה ושל איילון ביטוח ותרמה
2 משמעותית לגידול בהכנסותיהן. גם הוועדה הבלתי תלויה המליצה – מטעמים אלה-
3 לדחות את בקשת המבקשת להגשת תביעה.

4
5 הצדדים ציינו גם כי המוסדות המוסמכים בחברה ובאיילון ביטוח אישרו את
6 העסקאות נושא הבקשה. עוד צוין כי לטענות הסף שהועלו על ידי המשיבים
7 בתשובותיהם, שנגעו לתום ליבם של המבקשת ושל באי כוחה, לא ניתן כל משקל
8 בהחלטה לקבל את הצעת הפשרה.

9

10 עמדת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

11 12. הבקשה לאישור הסכם הפשרה הועברה לקבלת עמדתו של ב"כ היועץ המשפטי
12 לממשלה, כמו גם לקבלת עמדת רשות שוק ההון, הביטוח והחיסכון. בהתאם לעמדה
13 שהוגשה, לא מצא ב"כ היועץ"מ לנכון להתנגד להסכם הפשרה (למעט מספר הערות
14 טכניות שהצדדים יישמו אותן בנוסח מתוקן של הסכם הפשרה שהוגש לבית המשפט
15 ביום 9.2.2017, ושהצדדים הצהירו שיישמו אותו בהסכם פשרה מתוקן שייערך על
16 ידיהם).

17

18 התיקונים שנוספו לסעיפים 9, 25 ו-26 להסכם הפשרה – ייושמו אם כן על ידי
19 הצדדים בנוסח הסכם הפשרה המתוקן שהם יגישו תוך 7 ימים לבית המשפט.

20

21 האם יש מקום לאשר את הסכם הפשרה?

22 13. לאחר עיון בטענות הצדדים במסגרת הבקשה והתשובות לה, ולאחר עיון בבקשה
23 לאישור הסכם הפשרה על נימוקיה - אני סבורה כי יש לאשר את הסכם הפשרה.

24

25 14. כידוע, לצורך בחינת השאלה האם יש מקום לאשר הסדר פשרה, על בית המשפט
26 להביא בחשבון -

27

28 "את סכום הפשרה ביחס לפיצוי הפוטנציאלי של החברה במקרה של

29

30 הצלחת התביעה; הסיכוי שהחברה תזכה בתביעה; תועלת אחרת

31

שעשויה החברה להפיק מהפשרה המוצעת; השלב שבו מתבקש אישור

הפשרה; העלויות והמשמעות של המשך התדיינות מבחינת החברה;

הסולבנטיות של הנתבעים או מנגנוני שיפוי שעומדים להם; הוגנות

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

- 1 **יעילות וסבירות ההסכם שהוגש לבית-המשפט; נאותות הגמול המוצע**
2 **לתובע ושכר הטרחה שהוצע לבאי כוחו; והתנגדויות להסכם הפשרה**
3 **ולגמול ולשכר הטרחה שהוסכם במסגרתם ככול שהוסכם, וההכרעה**
4 **בהן" (ר' תנ"ג (ת.א.) 32690-10-11 רחל גוטליב נ. איילון אחזקות בע"מ**
5 **(כב' השופט כבוב, 3.9.2012).**
- 6
- 7 **15. בראשית הדברים יצוין כי אני סבורה כי בנסיבות המקרה דנן, יש מקום לאישורו של**
8 **הסכם הפשרה שהבסיס לו הוא הסעד החלופי שנתבע במסגרת בקשת האישור – סעד**
9 **הפיצוי, תוך ויתור על הסעד העיקרי – הצהרה על בטלותן של עסקאות רבות שבוצעו**
10 **והושלמו במהלך שנים רבות.**
- 11
- 12 **16. מבחינת סיכויי התביעה הרי לו היתה הבקשה נדונה לגופה, היה מקום לבחון הן את**
13 **המחלוקת בין הצדדים ביחס לעילת התביעה - קרי האם העסקאות נושא בקשת**
14 **האישור, כולן או חלקן היו טעונות אישור משולש, אם לאו. לו היה נקבע כי נדרש**
15 **אישור, היה מקום לבחון מה המשמעות של האישור בדיעבד בהקשר זה, ומה**
16 **משמעותה של החלטתה של ועדת התביעות הבלתי תלויה.**
- 17
- 18 **17. לו היו מתקבלות טענות המבקשת ביחס לעילת התביעה, היה מקום לבחון את**
19 **המחלוקת בין הצדדים בשאלת הנזק. בהקשר זה – כפי שקבעתי בהחלטה בענין**
20 **אפרת נ. בן שאול (תנ"ג 11-08-32007), אין מקום ככלל להורות על ביטולה של**
21 **עסקה כאשר מוכח שתנאיה הם סבירים (באותו ענין דובר בשכר של בעל שליטה**
22 **שנטען שלא אושר כדין על ידי החברה). נקבע כי כאשר מוכח שהחברה שילמה את**
23 **השכר ההוגן והראוי, לא ניתן לקבוע כי לחברה נגרם נזק כתוצאה מהמחדל בכך**
24 **שהעסקה לא אושרה כנדרש.**
- 25
- 26 **בהתייחס לשאלה איך יש לקבוע את ה"תנאים הסבירים" בהתייחס לעסקת בעל ענין**
27 **שלא אושרה כנדרש, נקבע על ידי בהחלטה בתנג (ת"א) 52117-02-12 בש נ' רסולי כי**
28 **ככלל, על בית המשפט להעדיף במקרים כאלה הסכמי פשרה שמביאים בחשבון את**
29 **חלוקת ה"ערך המוסף" כך שעיקרו יינתן לחברה ולא לבעל השליטה. בהקשר של**
30 **שכר של בעל שליטה, יש לכן מקום לקבוע כי השכר ייקבע בחלק הנמוך של מתחם**
31 **הסבירות של השכר ההוגן. בהקשר דנן – היה מקום לקבוע – לו היתה המבקשת**

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

- 1 מוכיחה קיומה של עילת תביעה, כי תנאי העסקאות בין הצדדים היו צריכים לביות
2 בטווח הנמוך, קרי כי החברות שבבעלות בעל השליטה היו זכאיות – במסגרת הטווח
3 הסביר, לקבל שכר המשקף את החלק הנמוך של הטווח הזה.
4
- 5 18. כפי שהובהר לעיל, סכום הפשרה (18 מיליון ₪) משקף סכום של כשליש מסכום
6 התביעה המקורי (שעמד על 55 מיליון ₪). יחד עם זאת יש לציין בהקשר זה כי לאחר
7 הליך גילוי המסמכים, ולקראת ההתקשרות של הצדדים בהסכם הפשרה, פנתה
8 המבקשת למי שערך עבורה את חוות דעת המומחה עליה היא ביססה את בקשת
9 האישור, רו"ח יהלי שפי.
10
- 11 רו"ח שפי ציין בנייר העמדה שהגיש, כי לאור מכלול הנתונים שהוצגו לו "עמלות
12 הביטוח לפי מחירי השוק מהוות כמחצית מהעמלות שבוצעו בפועל. השיעור בחוות
13 דעתי הינו של 3%-4%. לכן, יש להפחית את הנזק הכלכלי בגין עילה זו בקרוב
14 למחצית, היינו – הפחתה בסך של כ-27.5 מיליון ₪ מהסעד החלופי שוהערך
15 במסגרת חוות דעתי הראשונה, בטרם התקבלו הנתונים המלאים מהחברה".
16
- 17 במילים אחרות – המומחה מטעם המבקשת העריך את הנזק נושא התביעה – בהנחה
18 שטענות המבקשת היו מתקבלות במלואן ועל סמך מלוא הנתונים שהוצגו לו, בסכום
19 של 27.5 מיליון ₪ ולא בסכום של 55 מיליון ₪ כפי שקבע מלכתחילה במסגרת חוות
20 דעתו. יש לתת משקל לענין זה בהערכת סכום הפשרה.
21
- 22 19. מובן כי מעבר לסיכונים שהמבקשת היתה צפויה להתמודד איתם לו היתה הבקשה
23 נדונה לגופה (כפי שאלה פורטו לעיל), יש להביא בחשבון גם את הקדמת התשלום
24 מכוח הסכם הפשרה, ואת החיסכון בכך שהחברה לא תצטרך להשקיע זמן ומשאבים
25 כספיים בניהול התביעה – שאינה תביעה פשוטה.
26
- 27 20. לאור כל אלה אני סבורה כי יש מקום לאשר את הסכם הפשרה בסכום שצוין בו.
28 זאת למרות שכפי שצוין להלן, הסכומים שהחברה תקבל בפועל הם נמוכים יותר
29 מסכום הפשרה "ברוטו" שכן יש לנכות מהם את הגמול למבקשת ואת שכר הטרחה
30 לעורכי דינה.
31

המחלקה הכלכלית בבית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

תנ"ג 15-01-38393 איילון אחזקות בע"מ ואח' נ' רחמני ואח'

גמול ושכר טרחה

1
2 21. הצדדים המליצו כי בית המשפט יורה איילון ביטוח תשלם למבקש ת גמול בסכום
3 של 5% מסכום הפשרה בצירוף מע"מ, וכי היא תשלם שכר טרחה לבאי כוחה בסכום
4 של 20% מסכום הפשרה בצירוף מע"מ. כן תישא איילון ביטוח בשכר טרחתו של
5 המומחה רו"ח שפי. הסכומים הללו ישולמו מתוך סכום הפשרה – ולא מעבר לו.

6
7 22. אני סבורה כי הסכומים שהצדדים עתרו שבית המשפט יאשר – הם סכומים גבוהים,
8 וכי יש להפחיתם. מדובר אמנם בבקשה לא פשוטה, שבנוגע לה התנהלו מספר
9 הליכים מקדמיים. יחד עם זאת, בקשת האישור לא נדונה לגופה, והצדדים התפשרו
10 בשלב מוקדם יחסית של ההליך. הוצאות המבקשת ובאי כוחה עד לשלב זה לא היו
11 לכן בטווח הגבוה – בהשוואה להסכמי פשרה אחרים שהושגו בשלבים מאוחרים
12 יותר של הדיון.

13
14 כאשר אני מביאה בחשבון את מכלול השיקולים הללו, אני סבורה כי יש לקבוע כי למבקשת
15 ישולם גמול בסכום של 2.5% מסכום הפשרה, ולבאי כוח המבקשת ישולם שכר טרחה
16 בסכום של 12% מסכום הפשרה. הסכומים ישולמו מתוך סכום הפשרה, באופן כפי שנקבע
17 על ידי הצדדים בהסכם הפשרה על התיקון שצורף לתיק בית המשפט ביום 9.2.2017.

18
19 ניתן היום, י"ג שבט תשע"ז, 09 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

20

רות רונן, שופטת

21

22

23

24